12de JAARGANG   CURAÇAO DEN 20n. APRIL 1895   N° 590

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, **PARIS.**

E Courant aki ta sali tur dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cad regel mas fl. 0,07½.

Gewogen en te licht bevonden.

Deze Bijbelsche uitdrukking geeft volkomen juist den indruk weer, dien men van een alom verspreid werk „Kraft und Stoff" van professor dr. F. K. C. L. Büchner overhoudt, nadat men de uitnemende bladzijden gelezen heeft, waarin de heer L. Th. De Groot, in de *Studiën* (Deel XLIII, aflevering 4) dit produkt van averechtsche wijsbegeerte onder handen neemt. „Kraft und Stoff" heeft namelijk de verderfelijke strekking om den onnadenkenden lezer langs de heerlijke wegen van natuurkundige waarheden en ontdekkingen, die wij den nieuweren tijd danken, af te leiden naar den afgrond van het atheisme, d. i. naar de totale ontkenning van een persoonlijken God en van de waarde van elken positieven godsdienst. Het spreekt van zelf, dat die tocht niet mogelijk is zonder de sluipgangen en dwarspaadjes eener sofistische redeneering. Immers het is voor ieder gezond verstand duidelijk, dat daar geen enkele natuurwet kan bestaan, die het dwingen zou zich af te keeren van zijn Schepper. Tot zulken rampzaligen onzin, die ons geslacht tot beneden de apen van Darwin en Haeckel verlaagt, komen nochtans mannen, die het eerste der tien geboden verkrachten, door aan de Rede, de allereerste en hoogste plaats in het heelal toe te kennen.

Maar worden de werken dier neophilosophen op den keper beschouwd, dan handhaaft zich te hunnen koste het oude spreekwoord, dat van hun vierhandige stamvaders gewaagt, die hoog willen klimmen.

Het is de verdienste der studie van den heer L. Th. De Groot, in een vijftal hoofdstukken op bevattelijke wijze te hebben aangetoond, dat Büchner's materialistische theorie tot de schoone waarheden der Natuurkunde staat als een stijllooze consistoriekamer tot een prachtige Gothieke kerk. Onkunde en wansmaak hebben de kamer tegen de Kerk aangebouwd. Maar alleen iemand van verregaande oppervlakkigheid zal zulk een smakeloozen uitwas, in zijn gedachten omtrent den bouwmeester met den tempel vereenzelvigen.

Het lust ons, een overzicht te geven van het eerste der genoemde hoofdstukken, hetwelk handelt over den grondslag van Büchner's materialisme: eene der eenvoudigste en meest ingrijpende waarheden, zooals Büchner zelf zich uitdrukt.

En welke is dan die ingrijpende en toch zoo miskende waarheid? Geen kracht zonder stof, geen stof zonder kracht." Het tweede deel zal het eerst ontwikkeld worden. „Geen stof zonder kracht." Dit is eene uitspraak die men volgens den gewonen loop der natuur gerust kan aannemen; maar ze baat Büchner zeer weinig voor zijn doel, en hij zelf gaat ze voorbij zonder er eenig gevolg uit te trekken. Na terloops te hebben duidelijk gemaakt, dat de Professor zich aardig vergaloppeert, als hij zegt, dat wij *ook niet in staat zijn* IN ONZE GEDACHTEN *eene voorstelling te maken van stof zonder kracht*, gaat de Schrijver voort: „Erger maakt hij het bij de behandeling van het eerste gedeelte zijner stelling: daar is „geen kracht zonder stof."......„*Niets*" zoo zegt Büchner, *kan ons overtuigen van het werkelijk bestaan eener kracht, tenzij de eigenschappen, veranderingen, of bewegingen, welke wij in de stof met de zintuigen waarnemen; een kennen langs een anderen weg is niet mogelijk.*"

Deze zinsnede is duister; wil Büchner zeggen, dat de zintuigen de eerste indrukken ontvangen, waardoor de geest later de verschillende denkbeelden zal krijgen, dan zal niemand moeielijkheid maken. Maar bedoelt hij misschien, dat een kracht door de zintuigen moet worden gedeslagen om gekend te worden, dan is de bewering grove dwaasheid.

Zou iemand zich misschien niet kunnen overtuigen van het werkelijk bestaan van de kracht, die een leeuw of tijger heeft, zonder de verwoestende dieren aan het werk te zien, of hun klauwen en tanden te gevoelen? Daar zijn we zeer goed van overtuigd door de enkele redeneering, dat tal van ooggetuigen, die het ons hebben meegedeeld, ons niet beliegen konden.

Maar gaan wij verder. „*Men denke zich eene lectriciteit, een magnetismus, eene zwaartekracht, een chemische verwantschap of iets dergelijks zonder de lichamen, waarin wij de verschijning van die krachten hebben waargenomen of zonder de stofdeeltjes, welker onderlinge verhouding de oorzaak van die verschijnselen oplevert — er blijft ons niets over dan een hol begrip, een woord, dat slechts dienst doet om een zekere klasse of reeks van verschijnselen van de stof aanschouwelijk voor te stellen.*"

Dat woord „hol begrip" geeft een vreemd vermoeden omtrent Büchner's kennis van de menschelijke gedachte. Want als ik mij geluid denk en daarbij geen acht sla op de stof die het geluid draagt, kan ik mir toch rekenschap geven van het wezen van het geluid, van de hoogte der tonen enz., en dan is dat begrip „geluid" zoo hol niet; integendeel, daar beantwoordt iets aan, dat zeer objectief is. Later blijkt echter, dat de schrijver in bovengenoemde onjuiste zinsnede zeggen wilde: daar is geen geluid of warmte, tenzij er ook stof is. En daarbij geeft hij vele voorbeelden, die niet noodig zijn en vaart tevens tamelijk vurig uit tegen de vroeger in zwang zijnde hypothesen, dat warmte en andere natuurkrachten zoogenaamde imponderabilia, onweegbare stoffen waren Die moeite had hij zich kunnen besparen; niemand spreekt meer van de imponderabilia: niemand ontkent dat geluid enz. eigenaardige toestanden of bewegingen van de stof zijn.

Maar nu komt de gevolgtrekking, die den lezer onwillekeurig verstomd doet staan: *dus kracht* (en dit woord wordt genomen voor alle krachten) *kan zonder stof evenmin bestaan, als zien zonder gezichtwerktuig of denken zonder gedachteorgaan.*" Wat een redeneering! Electriciteit en licht enz. zijn gebonden aan de stof; dus er kan geen reine geest, die kracht van denken en willen heeft, bestaan. Is het mogelijk om zoo iets te volgen? Is het niet hetzelfde, alsof men zeide: sommige menschen zijn zeer dom: dus alle menschen zijn zeer dom. Komt Büchner hier niet voor als de goochelaar, die allerlei voorwerpen uit een leegen hoed haalt: of liever een goochelaar zou nog de aandacht kunnen trekken door zijn handigheid; maar zou het hier wel iets meer zijn dan philosophische kwakzalverij? En hier geldt het nog wel voor een grondslag. Gelukkige altheisten, die op zoo 'n grondslag bouwen kunnen; voor ons, arme achterblijvers, is hij een beetje te zwak.

Natuurlijk wenscht de professor toch, dat wij dien grondslag als onomstootelijke waarheid aannemen en waarlijk nu wordt het een belachelijk schouwspel als men Büchner bezig ziet op drieste, onbeschaamde wijze de meest ingrijpende gevolgen te trekken: „*Welke algemeene philosophische gevolgtrekking kan men nu uit deze even eenvoudige* (lees: valsche) *als natuurlijke* (dit moet zijn: uit de lucht gegrepen) *kennis trekken? Dat zij, die van eene buiten de wereld staande of bovennatuurlijke scheppingskracht spreken, welke de wereld uit het niet of uit zich zelven heeft voortgebracht, met de eerste en eenvoudigste grondstelling eener op ervaring en werkelijkheid gegronde wijsgeerige natuurbeschouwing in tegenspraak zijn. Want de kracht kan de stof niet scheppen en de stof de kracht niet: want wij hebben gezien, dat een afzonderlijk bestaan van deze beiden noch empirisch mogelijk, noch logisch denkbaar is. Wat niet gescheiden kan worden, kan niet gescheiden bestaan.*

Wat te denken van zulk een staaltje van 's mans denkkracht? Daar wordt niet meer of minder beweerd, dan dat de schepping, met alles dus wat er uit voortvloeit, geloofs- en zedeleer, die met de waarheid der schepping innig verbonden zijn, onmogelijk is. En waarom? Omdat electriciteit en warmte niet zonder stof bestaan kunnen en de stof niet kunnen scheppen. Bravo, professor, gij weet met de logica om te springen! Eén verzoek slechts: stel uw grondslag en bewijs en gevolg in wat korter en scherper trekken op: dan kan de wereld er nog gemakkelijker om.... ..lachen.

Waarlijk de betoogkracht in den

FEUILLETON

For di diario di un Docter.

(*Continuacion*)

Mi no tabata risca pa puntra mas, pa motiboe koe mi tabatin miedoe di haja mes respondi tristoe.

Alafin mi a bisa: „Bo ta casar?" i toemandoe e lampi chikitoe, mi a bai camina mi a mira un cama. Aja mi a mira un homber droemi cara masjar bleek, su barba largoe, pretoe a haci su cara mas bleek, koe el tabata. E tabata droemi ketoe, wowo serar, bao di su cabez un poco jerba, su curpa tapar koe un pida panja toer kibrar. Su pols tabata bati bon, pero masjar zwak. Mi no tabatin di puntra ki falta e tabatin: falta di toer cos; cominda, bebida, remedi; mi no a mira nada den e cas, koe tabata parce un di e cosnan.

Mi a corda un momentoe ki miseria nan tabatin di sufri i mi no por a larga di bisa: „Bo ta masjar disgraciado, mama," E muher a hisa su wowo na cieloe, manera e kier a bisa. „Dios sol sabi kiko mi ta sufri," i a coeminza jora. Esai a haciele bon. Kende sabi, cuantoe tempoe e fuente di consolacion no a drama! E wowo koe a keda secoe, ora mi a anunciele koe su jioe di mas chikitoe lo moeri; e boca koe a keda serar, ora mi a munstrele mortoe di su otro jioe, e wowo ta jena, e boca ta habri, awor koe el ta sinti bon, den ki estado tristoe e tabata i jorando e ta bisa: „Señor tin razon, nos ta masjar disgraciado."

„I bo no a pidi ningun hende pa juda bo? Ningun no a doena bo un limosna?"

„Ai señor, cerca kende lo nos bai, kende lo nos pidi? Gracias na Dios, nos no tabatin di pidi nunca limosna, i p'esai nos no por. Señor mester sabi, koe ta poco tempoe nos ta den es estado aki. Mi esposo ta zapater i el a gana su pam bon, mi tabata cosé pa otro hende i asina mi tambe a gana bon placa. Nos no tabatin ningun debe. A socode koe Pedro a hinca su manoe coe su els. Dos tres dia despues, su manoe tabata masjar hinchar, ocho siman largoe e no por a traha. Poco poco nos a haja debe cerca panadero i cerca otro. Tristeza a haci Pedro cai maloe, dos luna largoe cajentura a kita toer su forza. Mi no por a gana nada tampoco ocupar koe mi tabata, coe Pedro i mi cuater jioe. Poco, poco mi mester a bende mi ringtji, di su placa nos a biba un dos tres dia i awor mi no tin nada mas, mira solamente un stoel kibrar i es mesa aki. Desde ajera anoche nos no a come nada. No ta di admira anto, koe mi jioe Henrique a moeri i koe otronan lo sigiele." I e ta coeminza jora amargamente.

„Kere mi," asina mi a bisa despues di un momentoe; „tin bon hende ainda, koe lo juda bo coe gustoe, ora nan sabi, ki miseria bo ta sufri."

„Señor," e ta responde, „mi ta kere bo, pero Señor Sabi, ta un idea gustozo, ora hende por bisa den nan bigeza koe nunca nan no tabatin di pidi limosna, i anto, tin hende koe ta sufri mas koe nos."

„Kiko mas koe boso?" mi a puntrele coe admiracion.

„Si Señor, pa egempel un di mi bisinjanan; e muher ta jama Betsy Hoek; e pobercito tin cincoe jioe, e di major tin ocho anja, e di mas chikitoe ta mes bieuw koe mi Willem, e tin diez luna. Cincoe luna caba e muher ta biuda, dos di su jioenan tin serampi, un di nan no por move ni su pia, ni su braza, un otro ta ciegoe. Di tantoe trabao koe e pobercito tabatin despues di morto di su esposo el a cai maloe. E no ta sufri mas probeza, mas miseria coe nos? Conforme Pedro por traha trobe, nos ta cla.

Mi tabata admira, di mira den e muher pober tantoe amor Christiana.

O, boso ricoenan, koe nunca no ta bisita cas di pobernan, koe no sabi kiko ta probeza, koe ta conoce pober solamente for di boca di pididor di limosna; boso koe no por comprende, koe un pober tambe por tin sintimentoe di honor, koe, mas k'e e ta pober, é no ta pidi, pa un motiboe pasobra e ta teme un ningamentoe, pa otro motiboe pasobra *nunca*— i e ta bisa esai coe orgullo—e no a pidi limosna ainda, o, ricoenan si boso tabata na e ora na e cas ai cerca e pober muher, lo boso a huzga pobernan na otro manera, lo boso sinti gustoe di judele na scondir.

„Ki dokter a juda boso?" mi a puntra.

„Pasobra nos no a goza, Dios gracia, di judanza di otro, nos no por a haja dokter di pobernan, p'esai nos a jama dokter Scheffer i toer bisita nos a pagé, El a juda Pedro bon i el no a tuma muchoe pa su bisita. Cincoe dia pasar el a bisa koe Pedro tabata curar, pero el mester a come bon carni i bebe binja pa bolbe haja su forza di promer." El ta keda ketoe, pero mi por a comprende, koe e no tabata risca di pone acerca: „Di oenda lo nos haja toer esai?" Den mi mes mi tabata studia, mi tabata busca medio pa judele, sin offendele, p'esai

heer Büchner is geweldig. Daar is dynamiet maar meel bij. Nog zulk een geniaal philosoof en.... onze bidstoelen versplinteren; onze kerken vergruizelen, onze geloofsnevelen worden opgelost in het al-licht van een vreugderijk atheïsme. Geve de Hemel !.... St! ... laten wij met onze antidiluviaansche spreekwijzen de uilen niet opschrikken, die zich de Minerva's wanen uit het brein van den Darmstadter Jupiter gesproten. Droomt voort, beminnelijke vogels, boden des lichts, en als het weerbarstige skelet van den naasten stamvader des Ur-menschen zich in al zijn beenderen en knoken verheugt, boodschapt het der beschaafde wereld door uw liefelijk gekras !

Een Nederlander in Amerika.

Eene korte biographie, opgenomen in het tijdschrift *the Scientific American*, van den geleerden Dr. P. H. van der Weijde, een Hollander van geboorte en de vorige maand in Amerika overleden, achten wij belangrijk genoeg om hier vertaald weêr te geven.

P. H. van der Weijde, de hier zoo gevierde man der wetenschap en vroegere medewerker van ons tijdschrift, overleed te zijnen huize te New-York den 18en Maart 's morgens, na eene ziekte van slechts eenige dagen. Hij bereikte den hoogen leeftijd van 87 jaren.

Dr. van der Weijde werd geboren te Nijmegen (Holland) in het jaar 1813, waarheen zijn familie ten tijde der Reformatie uit Duitschland geëmigreerd was.

Hij begon zijn studiën te Dusseldorf en behaalde de graden aan de Koninklijke Academie van Delft. Weldra werd hij beroemd door zijn lessen, voorlezingen en geschriften over physica. Zijn eerste voorlezing hield hij in 1833 te 's Hertogenbosch, over de geluidsleer. Om dienzelfden tijd werd hij daar aan de teeken-Academie tot leeraar benoemd in de physica en algebra. In 1842 richtte hij een tijdschrift op over Natuur-en Wiskunde en drie jaren later verwierf hij van een maatschappij tot bevordering der wetenschappen, een gouden medaille voor een leerboek over Natuurkunde. In die jaren werd hij ook uitgever van een staatkundig Blad, dat de regeering van die dagen nogal heftig aanviel over sommige misbruikén.

In het jaar 1849 vertrok hij uit Holland naar New-York en voerde eene kostbare historische verzameling van natuurkundige instrumenten met zich, waarmede hij zich sedert eenigen tijd had beziggehouden. Daar gekomen legde hij zich toe op de geneeskunde en na zijn studiën daarin voltooid te hebben aan het College voor doctoren en chirurgijns, behaalde hij de graden aan de New-Yorsche Geneeskundige Universiteit. Onmiddelijk na deze promotie werd hij aan het geneeskundig College tot professor in de scheikunde benoemd en oefende te gelijk de geneeskunde uit in verschillende gedeelten dier stad tot het jaar 1859 toen hij die praktijk vaarwel zeide om den leerstoel in physica, scheikunde en hoogere meetkunde aan het Cooper-Instituut te bekleeden.

In 1864 werd uitsluitend voor hem een leerstoel in Industrieële scheikunde opgericht aan het Girard-College. Toen hij twee jaren later voor dit professoraat bedankte, wijdde hij zich geheel aan het uitgeven van wetenschappelijke verhandelingen en natuurkundige proefnemingen. In 1870, zes jaren reeds voordat Bell zijn Patentrecht verkreeg, maakte hij een electro-magneetsontvanger voor thelophonie, die veel meer waarde heeft dan die van Bell.

In 1869 was Dr. van de Weijde redacteur geworden van het Wetenschappelijk tijdschrift over bouwkunde. Gedurende den langen tijd dat hij aan het hoofd van dit gevierd tijdschrift stond, was zijn pen zeer vruchtbaar en talrijk zijn de kostbare bijdragen door hem geleverd voor de *Scientific American* en andere wetenschappelijke geschriften. Hij werd ook een der uitgevers van *Appleton 's New-American Ciclopedia* en heeft daarvoor vele diepzinnige artikelen geschreven.

Hij verwierf ook een grooten naam als uitvinder.

Meer dan twee honderd patenten staan op zijn naam voor eigen uitvindingen, meest alle gedaan op het gebied van electriciteit.

Dr. van der Weijde dier er groot op ging een afstammeling te zijn van Walter von der Vogelweide, den beroemden troubadour uit de 13de eeuw, was zelf een groot musicus en welbekend als Componist. Het aantal zijner Composities gaat tot over de drie honderd.

Daarbij nog was hij correspondeerend lid van verscheiden wetenschappelijke Vereenigingen in Europa en Amerika.

Niettegenstaande zijn hoogen leeftijd, genoot hij een volmaakte gezondheid, en behield een frisschen geest tot aan het oogenblik van zijn verscheiden. Een week voor zijn dood schreef hij nog een artikel voor een wetenschappelijk Blad over de electriciteit van den lateren tijd.

Hier eindigt de *Scientefic American* zijn " In memoriam " van Dr. P. H. van der Weijde.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

De Gouverneur zal Zondag 21 April a. s. geene bezoeken kunnen afwachten.

De Adj. v. d. Gouverneur,
VAN WINGEN.

Er is door den Administrateur van financiën bekend gemaakt dat pakketten, tot een maximum gewicht van 5 kilogram en tegen betaling van een bedrag van fl.1.87½ door tusschenkomst van de posterij alhier verzonden kunnen worden :

a. met de Stoomschepen van de "Hamburg Amerikanischen Paketfahrt Actien Gesellschaft", via Hamburg naar Duitschland ; en

b. met de stoomschepen van de "Ligne libre de Marseille á Colon", via Marseille, naar Frankrijk ; en dat die verzendingen zullen aanvangen, met eerstgemelde stoomschepen, onmiddellijk na deze bekendmaking en met de tweede genoemde stoomschepen van af den 1 Mei a. s.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Luisa Jansen, Rodulfo Scharbay, S. Abouchaar, Rodolfo Scharbay, D. C. Henriquez & Zon. Antonio Pizzoloto, M. & J. Cardoze, J. J. Salas, J. Camilo Palm. M. B. de Marchena, E. Lamp.

Niet voor verzending vatbaar : Jacobo Moreno H., Maracaibo, Jules De Penha, F. J. Fritz, Nieuwediep.

Bij Koninklijk besluit dd. 6 Maart 11. No. 34 is de Heer *Jervis Spencer* erkend en toegelaten als Consul der Vereenigde Staten van Amerika op Curaçao.

In den nacht van den 11 op den 12 dezer is het Engelsche Barkschip *Conistone*, te Halifax t'huis behoorende, op de Oostkust van Bonaire op strand geloopen.

Het schip is door den Kapitein en het scheepsvolk geabandonneerd, wijl het niet vlot te krijgen is.

De Kapitein en het scheepsvolk zijn alhier uit Bonaire op 14n. dezer overgekomen.

(*Cur. Cour.*)

In de laatste week zijn alhier van stapel geloopen een Schoener door den heer M. Raven gebouwd, en een bootje, waarin een stoommachine zal geplaatst worden. Dit laatste is op de werf van den heer Santiago gebouwd voor rekening van den heer L. B. Smith.

(*Cur. Cour.*)

Door de red D. Line zal een nieuw Stoomschip, thans in aanbouw, in de vaart gebracht worden tusschen de stad Maracaibo en New York.

De stoomboot *Maracaibo* zal tusschen Curaçao en Maracaibo blijven varen, terwijl de *Merida* van de hand zal worden gedaan.

(*Cur. Cour*)

NEDERLAND

Mokumer schijft in het *Bat. Nbl.*

Hoe wordt er gedacht over de terugzending van Baliërs naar Lombok? Als de regeering het niet weet kan zij het lezen in de *Soer Crt.*

„ Alweer een "onschuldige"! Per boot vertrok heden van Batavia met bestemming voor Lombok, alweer een der met den vorst mede gekomen krijgsgevangenen.

„ Hij is evenals zijn zeven voorgangers, onschuldig bevonden — (hoe lief!) en mag dus vrij in zijn land terugkeeren.

„ Wat zullen die kerels een hoog idee krijgen van ons doorzicht ! ! ! En wat zullen ze achter onzen rug den draak steken met onze door niets te genezen lichtgeloovigheid !"

Het is zeker niet parlementair gesproken : het is *cru*, en zij die de gewoonte hebben zich van een zaak af te maken door den vorm te laken, hebben hier vrij spel.

Maar zóó en niet anders wordt er gedacht ; niet eens, maar zeker twintig maal heb ik het hooren uitspreken, en het was en het is nog mijn eigen gedachte. Al zou ik haar niet zóó neerschrijven, het zou toch vrij wel op hetzelfde neerkomen.

Brani sekali, telapi terlaloe bodóg. (Heel dapper maar erg dom).

Dat oordeel van een Atjeher over de „ Kompagnie" is een gevleugeld woord, en de inlandsche gemeente, vernemende, dat wij die Baliërs naar Lombok terugzenden, die mee gemoord hebben in den nacht van 25 Augustus — al liegen zij het tegendeel, men maakt mij dat niet wijs !— zal er, terecht, ja en amen op zeggen.

„ Door niets te genezen lichtgeloovigheid"; de zucht *bon prince* te zijn ; het drijven naar een politiek spelletje ; de gevaarlijke raadgevingen van indologen, „die er alles van weten" ; de generale onbekendheid van den meester met zijn knecht ; dat en nog zóóveel, leidt, heeft geleid en zal blijven leiden tot fouten, als die de *Soer. Ct.* zoo scherp aanwijst.

Met elken Baliër, die naar Lombok terugkeert, wordt daar een handvol zaad uitgestrooid, dat er langzaam maar zekér zal opwassen tot het verderf van land, volk en zooveel mogelijk ook van Nederland als koloniale mogendheid.

Wat zullen wij er aan doen?

BUITENLAND

Frankrijk.—Het hoofdbestuur der socialistische partij te Roubaix en het bestuur der socialistische weversvereeniging aldaar hebben in het *Café de Paris* eene vergadering gehouden, ter bespreking van een te kort in de kas van laatstgenoemde vakvereeniging. Ter vergadering bleek, dat de secretaris, zekere August de Tollenaere, tevens redacteur van het plaatselijk socialitisch blad, zijn naam niet verloochend had en het voorbeeld der oude Joodsche tollenaars had gevolgd : hij had een bedrag van 1600 frs. uit de kas gestolen.

Door den socialistische burgemeester van Roubaix werd De Tollenaere die ter vergadering aanwezig was, gevangen genomen.

Waarom ? De socialisten leeren zelven, dat eigendom diefstal is, en inbreuk op den eigendom daarom veroorloofd.

Niet zeer logisch, *citoyens !*

— Het heeft de aandacht getrokken, dat keizerin Elizabet van Oostenrijk, die te Menton vertoefde, plotseling van daar is vertrokken.

Het *Petit Journal* verhaalt nu, dat de keizerin verlof had gevraagd onder geleide van een Fransch officier het panorama te mogen gadeslaan, dat zich van het hoogste terras van het fort Mont-Angel aan het oog voordoet. De gouverneur van Nizza, generaal Gebhardt, antwoordde haar, dat hij voor zich daarop niet tegen had, doch dat de vervulling van den wensch der keizerin aan den minister van oorlog stond. „Deze zal het zich echter tot een aangenamen plicht rekenen, Uwer Majesteit de gevraagde vergunning te verleenen," voegde de generaal aan zijn antwoord toe. Daarin schijnt hij zich echter bedrogen te hebben, want uit Parijs kwam het bericht, dat de gevraagde toestemming niet gegeven kon worden.

De keizerin zou, volgens het Fransche blad, zoo onaangenaam getroffen zijn door de wending, welke de zaak had genomen, dat zij onmiddellijk haar jacht bestelde en, zoodra dit aangekomen was, Frankrijk den rug toekeerde.

— Onder den titel *Paris-Amsterdam* verschijnt te Parijs om de twee maanden een blad van het comité ter bevordering der Fransche inzending op de wereldtentoonstelling te Amsterdam. Er wordt flink gewerkt door dit comité, dat opzettelijk een bureau aan de rue d'Aboukir heeft geopend, waar de hoofdadministrateur, de heer Brylinski, dagelijks met een aantal klerken werkzaam is, om den Franschen nijveren en handelaars mondeling en schriftelijk inlichtingen te geven. De Fransche afdeeling op de tentoonstelling belooft schitterend te worden en alle andere te zullen overtreffen ; de deelneming is zeer groot. Evenals op de Antwerpsche wereldtentoonstelling is geschied, zal Frankrijk op de Amsterdamsche een eeresalon openen, met den meesten smaak ingericht, en evenals het verleden jaar koning Leopold aan de Schelde ontving, hoopt het nu de koninginnen Wilhelmina en Emma aan den Amstel te ontvangen. Voor een vorstelijk bezoek hebben de Franschen wat over ; daar zijn zij republikeinen voor ;— en dubbel, als dit bezoek door vorstinnen gebracht wordt ; daar zijn zij Franschen voor.

— Onder den titel „Wie heeft Carnot laten dooden "? schrijft Jean de Bonneson een artikel in het „Journal", waarin hij zware beschuldigingen uitbrengt tegen den gewezen minister-president Dupuy.

---

mi a puntrele : „ I kiko bo a doena bo esposo ?"

„ Un poco pam coe lechi, Señor ; awe merdia el a tuma laatste pida pam koe mi tabatin, nos mes tabata come un poco boontji. Mi pober jioe no por a wanta e coeminda, awe mainta el a moeri i su laatste palabra tabata : „Mama ta duel mi koe mi mester ninga, pero mi no *por* come e coeminda. Liger lo tin un boca menos aki i asina mamatje lo sobra mas pa mi roemannan."

Na e momento ai porta tabata habri i e bendedor chikitoe, koe a pidi mi di cumpra lucifer ta drenta, den su manoe drechi el tabatin un kanika di lechi, bao di su braza un pam grandi i den su manoe robez un poco paloe i un zakoe chikitoe. „Mama," e ta bisa contentoe i toch ketoe pa no stroba su tata maloe, „ mama, mira, mi tin pam 1 lechi pa papa i koffie i paloe pa nos.

„ Mucha, for di oenda bo a haja toer esai?" Su mama ta puntrele seriamente.

„ Un Señor, koe mi a pidi di cumpra lucifer a doena mi un peseta, ' el a responde, „ i awor mi a cumpra cerca Van Dalen panadero un pam di 18 cens, un poco lechi pa 8 cens — pasobra mi kier a cumpra bon lechi pa papa — un poco paloe pa 3 cens i koffie pa 15 cens, i ata mama placa koe a sobra."

„ Bo no pidi limosna mucha ?" su mama ta puntra.

„ Mi por sigura bo," asina mi dici, mientra mi a jega mas acerca, pa e comerciante por mira mi," mi ta s'gura bo, koe bo jioe ta papia berdad i koe el no a pidi limosna."

„ Mama," e mucha a bisa, „ si, esai ta e señor, koe a duna mi un peseta."

„El a pidi mi," asina mi a sigi, „di cumpra lucifers; i mi a dunele sin el a pidi mi un peseta, pasobra.... aki mi a keda ketoe, mi no tabata risca di bisa: pasobra el tabata tan pober bistir den tal frioe i p'esai mi dici : „pasobra mi a corda koe lo bira un bon comerciante, i mi no a hera, pasobra el a gasta su placa na un bon manera i a duna bo toer cens koe a sobra, Bo jioe ta un bon mucha.

Un sonrisa di orgullo maternal ta lombra ariba cara di e muher, el a hala su jioe cerca djele, ta brazele, ta cende candela pa cajenta e lechi pa su esposo enfermo i pa traha un poco koffie pa su mes i su jioenan, mientras mi comerciante a tuma e mucha chikitoe enfermoden su braza i ta tratele i judele como un mama.

(*E ta sigi*)

Op den dag van zijn aankomst te Lyon moet Dupuy tot den prefect gezegd hebben :

„Wanneer er dreigbrieven voor den president komen, moet men ze hem niet geven. Dat zou hem maar noodeloos verontrusten." Daarentegen moet de minister-president direct of indirect meer dan 200 brieven, waarin het leven van den president bedreigd werd, zelf in ontvangst hebben genomen.

Is het waar, vraagt de schrijver, dat de koningin-regentes van Spanje persoonlijk een telegram aan mevrouw Carnot heeft gezonden ? Deze dépêche moet gewaarschuwd hebben voor een gevaar, waarin de president verkeerde. De koningin liet later vragen of het telegram niet was aangekomen, en nu verklaarde de premier, dat het was onderschept, omdat men de arme mevrouw Carnot niet noodeloos verschrikt wilde maken. — Is het eindelijk waar, dat mevrouw Carnot — de moeder van den president — nooit een dépêche van den volgenden inhoud heeft ontvangen :

„Waak over uw zoon, madame, wanneer gij niet wilt, dat hem een ongeluk gebeurt : get. Mauclere ?"

— Brazilië staat aan Frankrijk een half millioen toe voor de Fransche onderdanen tijdens de revolutie doodgeschoten.

Belgie.—Men vreest, dat er voor de inlijving van den Congo bij België moeielijk een meerderheid in de Kamer te vinden zal zijn. De Koning en de Regeering doen hun uiterste best de Rechterzijde te bewegen tot algeheele goedkeuring van het ontwerp. De Koning spreekt zelfs van tijd tot tijd van troonsafstand en de ministers hebben nog niet tegengesproken, dat zij, bij weigering collectief zullen aftreden. Niettemin zou er een meerderheid van twintig bestaan *tegen* de overneming.

Eéne zaak is zeker. De Socialisten, de Liberalen en de Radicalen zullen tegenstemmen in de hoop het „conservative" kabinet te doen tuimelen. Maar de Katholieke afgevaardigden voor het platteland zijn ook tegen het ontwerp, uit vrees voor verhoogden belastingdruk, want de Congokolonie zal jarenlang millioenen kosten, voorspelt men van vele zijden. Daarbij komt nog, dat de Vlamingen beducht zijn, dat de Franschen weldra de erfgerechtigden van den Congo zullen zijn en, geld uitgeven voor de Fransquillons, de gedachte alleen maakt hen boos.

Deze redenen maken het niet onwaarschijnlijk, dat de berichten in sommige bladen als zoude er een middelweg gevonden zijn, waarheid bevatten. De Kamer zou namelijk geldelijke hulp bieden aan den Koning, die daarmede voorloopig tevreden zou zijn, zoo lat dan beraadslaging over de inlijving van den Congo bij België tot 1900 van de baan zou zijn.

— De Brusselsche *Gazette* meldt, dat de heer Adolphe Samuel, de 70-jarige directeur van het Gentsche conservatorium, en zijne echtgenoote tot den Katholieken godsdient zijn overgegaan. De *Indépendance* bevestigt het bericht en meent te weten, dat de heer Samuel reeds gedoopt is.

Merkwaardig is de houding der anti-clericale pers. Tot dusverre vond zij geen woorden genoeg, om den heer Samuel als een der beste toondichters op te hemelen. Thans wordt er smalend geschreven over den „notenkraker," wiens hersenkas door den ouderdom aan 't verslappen is, of— nog lager— over „den doorluchtigen *do-re-mi-fa-sol*," wiens bekeering zij wijten aan postjesjagerij !!

Duitschland. — De vermaarde woordvoerder van het Centrum, de vrijheer Von Schormeler Alst, wiens overlijden wij ten vorigen male aanstipten, verdient in alle opzichten een breedere beschouwing.

Zijn onverschrokken optreden in de dagen van den *Kulturkampf*, aan de zijde van een Mallinkrodt, een Windthorst, de Reichenspergers, Frankenstein, Von Ketteler, Moufang, Heereman en andere welsprekende belijders zal onder de Katholieke Duitschers en onder alle mannen van karakter voor immer hoogst gedenkwaardig blijven. Langen tijd, was hij voorzitter van de Pruisische Centrumsfractie, waartoe hij van 1870 af behoord had. Van den Rijksdag was hij lid van 1875 tot 1885, toen hij om redenen van gezondheid — volgens sommigen ook om zijn eenigszins van de politiek der overige Centrums leden afwijkende economische politiek — zijn mandaat nederlegde. Nu twee jaar geleden ontstond een nieuw geschil over de militaire quaestie in verband met het streven van sommigen naar tweejarigen diensttijd en toen steeg de oneenigheid zelfs zoo hoog, dat hij en eenige Silezische Centrumsleden, als Huene, Ballestrem enz. zich bij de algemeene verkiezingen geheel afscheidden. Natuurlijk betrof de strijd in geenen deele het kerkelijk of godsdienstig standpunt, maar in de hitte van den strijd vielen van weerszijden bittere woorden, die hoogst betreurenswaardig waren, vooral uit aanmerking voor de ontzaglijke verdiensten van dezen vurigen strijder voor waarheid, vrijheid en recht. Sedert wijdde Von Schormeler zich uitsluitend aan de belangen van den door hem gestichten en machtig geworden Westfaalschen Landbouwerbond, *Bauern-Verein*, waarvan hij gedurende een lange reeks van jaren tot algemeene dankbare waardeering het voorzitterschap bekleedde, zoodat hij veelal, zonder spot, maar uit waardeering den *Bauern könig* genaamd werd.—Van zijn schoone parlementaire redevoeringen is in 1879 te Osnabrück een bundel in afzonderlijke uitgave verschenen. Was Windthorst steeds guitig en in schijnbare kalmte soms vlijmend scherp, Schormeler deelde nu en dan, te midden van veel frisschen, gezonden humor, ook geweldige mokerslagen uit. Slagvaardig waren beide kampioenen in den hoogsten graad, doch ieder op *zijne* wijze : wie door Windthorst werd onder handen genomen, moest de eene veer na de andere laten, maar kon misschien nog lachen : doch wie onder Schormeler's moker terecht kwam, was als verpletterd. Eens was hij bezig de tegen het Centrum gerichte beschuldigingen van gebrek aan pariottisme, van *staatsgefährlichkeit* en ontoereikende koningsgezindheid af te weren, toen de nationaal-liberaal Yung hem met nieuwe verwijten van dien aard in de rede viel. Schormeler keerde zich om en donderde den onderbreker toe : „Toen gij, mijne Heeren, in 1848 als revolutionnairen in Baden uwe barricaden opwierpt, was *ik* daar ook ; maar *ik* stond aan de *andere* zijde, om als cavallerie-officier ander commando van prins Wilhelm, onzen tegenwoordigen Keizer-Koning u en soortgelijken met mijn sabel wat meer vaderlandsliefde en koningstrouw te leeren.

Een daverend applaus deed de vergaderzaal dreunen en Yung had niets meer te zeggen.

Toen Schormeler overleden was, herdacht de Keizer in den Raad van State, waarvan Schormeler nog lid was, in warm waardeerende woorden den uitstekenden man van hooge verdiensten, zooals Wilhelm hem daar noemde.

Nu, daarover was bij vriend en vijand ook maar één stem. Zelfs Bismarks lijforgaan de *Hamb. Nahr.* bracht een eeresaluut.

Donderdag 21 Maart werd in de H. Hedwigskerk op verzoek der Centrumsfractie een plechtig *Requiem* voor de ziel van Von Schormeler opgedragen.

Evenals bij den dood van Frankenstein en Windthorst, heeft de Keizer ook thans aan de familie een condoléance-telegram gezonden. „ Uw vader, dus schrijft de Keizer, onderscheidde zich evenzeer door zijn vaderlandsliefde als door zijn toewijding aan de Kerk, en mij persoonlijk was hij een vriend en raadgever en de droefheid over zijn heengaan zal niet enkel in Westfalen, maar door geheel Duitschland gevoeld worden." Ook tijdens de ziekte van den vrijheer had de Keizer reeds dezen een telegram gezonden, dat tegelijk met een ander uit Rome waarbij Z. H. de Paus den lijder Zijn zegen schonk, ten huize van Von Schormeler ontvangen werd. Schormeler was diep geroerd en liet beide dépêches voor zich nederleggen om ze zelf nog te lezen. Ofschoon hij Vrijdag ten volle bediend was, wilde hij Zaterdag nog gaarne de H. Communie ontvangen en verzocht datzelfde voorrecht voor Zondag, indien hij dan nog leven zou. En als men hem daaromtrent gerustst elde, zeide hij : „ Als de hoogste Bevelhebber commandeert, dan moeten wij eenvoudig gehoorzamen !" Zondag 16 Maart kwam dat commando, om twaalf uur 's middags ontsliep hij zacht en kalm te midden zijner kinderen. Donderdag daarop volgende is hij te Leer in het familiegraf bijgezet, naast zijne echtgenoote, die voor vier jaar was gestorven.

— Wat de Pruisische landjonkers voor hun granen vragen, dat eischen nu de wijngaardeniers van den Moezel ook al voor hun wijnen. Zij hebben namelijk een petitie bij den Raad van State ingediend, om te verkrijgen, dat het Rijk-zelf den geheelen invoer van buitenlandsche wijnen (kunstwijnen zoowel als natuurlijke) voor zijn rekening zal nemen en ze dan zoo hoog verkoopen, dat de binnenlandsche wijngaardeniers niets van de concurrentie te lijden hebben. Dus naast het graanmonopolie, een wijnmonopolie.

Engeland.—Koningin Victoria is weder een achterkleinkind rijker geworden : de groothertogin van Hessen, dochter van Victoria 's zoon Alfred (hertog van Saksen-Coburgh-Gotha) heeft namelijk eene dochter gekregen.

— De Londensche graafschapsraad heeft met 66 tegen 57 stemmen den Liberaal Arthur tot voorzitter gekozen. Bij onderlinge overeenkomst tusschen de even sterke partijen (progressisten en gematigden) heeft iedere partij vier alderman benoemd en is de benoeming van den negenden alderman overgelaten aan den hertog van Norfolk en sir John Stutton. De keuze dezer heeren is gevallen op Sir Godfrey Lushington.

In Ierland- het is een gunstig teeken- schijnt de goede gewoonte van sparen in de laatste jaren zeer te zijn toegenomen. Het totaal bedrag der gelden in spaarbanken belegd bedroeg in Dec. 1894 nagenoeg 7 millioen pond sterling (f 84,000,000). Dit is f 8,880,000 meer dan in 1893, in welk jaar weder f 576,000 meer was bespaard dan in 1892, terwijl het totaal bedrag der spaarbanken in Dec. 1892 f 2,868,000 hooger was dan in Dec. 1891.

Afrika. — De koning van Zwazieland, die zijn mannen had verzameld om zich tegen de Boeren van Transvaal die zijn land binnengerukt zijn, te verzetten, heeft zich op het beslissende oogenblik maar bedacht. De Transvalers hadden hem het ultimatum gesteld zich vóór een bepaalden dag in hun hoofdkwartier bij de Regeerings-commissie aan te melden. Kwam hij niet, dan werd hij afgezet maar ingeval hij aan de oproeping voldeed, dan zou hij als hoofdkapitein geïnstalleerd worden. Dit laatste kwam Z. H. het verkieslijkst voor en nu zal de bezetting van Zwazieland door de Boeren wel rustig in zijn werk gaan

Azie —Volgens de *Novoye Wremja* zouden de vredesvoorwaarden van Japan zijn: afstand van Port Arthur, van Mantsjourije tot Moekden en den grooten muur, en van Formosa en een krijgschatting van 400 millioen dollars.

— De laatste statistiek van den buit, door het voorspoedige Japan behaald geeft het volgend overzicht.

Kanonnen

Te Jonghwan	8	stukken
„ Ping-Yang	48	„
„ Chin-Lien	78	„
„ Tenghwan	5	„
„ Chin-Chaw en Ja-Lien	129	„
„ Port-Arthur	330	„
„ Hai Cheng	6	„
„ Sui Yen	4	„
Totaal	608	„

De waarde dezer stukken is ongeveer 5 millioen gulden.

Verschillende wapenen.

Te Songhwan	83	stk.
„ Ping-Yang	1165	„
„ Chien-Lien en Ja-Lien	4396	„
„ Port-Arthur	1086	„
„ Chinchiachats	50	„
Samen	6780	„

Dezer waarde is op 75,000 gulden geschat.

Wat de ammunitie betreft, heeft Japan in het geheel 60 millioen ladingen voor kannonnen en geweren, ter waarde van 250,000 gld. veroverd. Aan mondvoorraad hebben de Chineezen voor 125,000 gulden aan rijst verloren.

Diverse buit.

368 paarden, geschat op 5,000 gulden.

Geldstukken, voor 2½ millioen gulden.

3326 tenten, waarde 75,000 gulden.

477 vaandels.

15 jonken, 3 stoomschepen, 2 zeilschepen, 1 baggermachine, 3 oorlogsschepen : de *Tsao-Kiang*, de *Mintsee* en de *Hai-Thing*, samen geschat op 2¾ millioen gulden.

Wanneer daarbij nog gevoegd wordt voor 11 millioen gulden aan degens, muziek-instrumenten, bajonetten, rijtuigen, werktuigen, torpedoos, toestellen, kruit, kleeren,

enz. komt men tot een waarde van 21½ millioen gulden zonder daarbij de versterkingen van Ta-Lien en Port-Arthur in rekening te brengen.

VERSCHEIDENHEDEN

Bismarck - Vergoding.

De Berlijnsche correspondent van een Hollandsche courant stak medio Maart op de volgende wijze den draak met de Bismarck-vergoding.

„Gelijk een zware regen gewoonlijk met kleine druppels aanvangt, zoo zijn we thans hier te Berlijn reeds gedwongen een groote paraplui op te steken, willen we geen dropje voelen van den wilden voorjaarsregen van eerebetuigingen, die met 1 April — *drôle de date* — op de met drie haren versierde kruin des ex-rijkkanseliers zal nedervloeien. Bijna elk winkelraam toont ons te Berlijn den stoeren kop van den krachtigen tachtiger.

Hier in marmer, daar in gips ginds in chocolade, verder in „Schmalz," dat boterverdringende vet, elders in brons. Als gij opstaat brengt men uw koffie, en op de tasse staat Bismarck's hoofd. Gij steekt uw pijp aan — Bismarck's afbeelding op den kop; op uw lucifersdoosje — Bismarck: uw morgencourant — Bismarck. Uw wandelstok heeft een knop — Bismarck. Gij gaat de straat op, zijt verkouden, hebt uw zakdoek vergeten en loopt een manufactuurwinkel binnen. „De nieuwste nieuwigheid" — ik wou *haute nouveauté* zeggen, doch het Nederlandsch mist de letterklanken, om dit Fransch in hoog-Berlijnsch neer te schrijven- „is dit" zegt de winkeldame en zij legt u een zakdoek voor met de afbeelding van den grooten staatsman.

Gij vliegt den winkel uit en wilt in een glaasje morgenwijn uw leed verzetten; daar zet de venijnige waard u een flesch voor met een glazen stop — en die stop is weer dat verschrikkelijke hoofd. Ge ontmoet een vriend, een vroolijken vent, hartstochtelijk sportman, die u meermalen uw leed deed vergeten. Het eerste wat hij doet, is u uitnoodigen tot de *Fest-kommers* die op 1 April ter eere van den vorst door de *Ruder und Segelvereine der Oberspree und Havel* zal gegeven worden. Ge ontvliedt den ongenietbaren kerel en loopt in de armen van een ander uwer kennissen, in 't bezit van een grooten hoed en een kleinen naam, een jong artist dus.

„Bougzjour, Bongzjour," zegt hij in Berlijnsch Fransch, dat zal met 1 April bij ons een pret zijn. We geven een „bowle" ter eere van Bismarck, die tot eerelid van de *Verein Berliner* Künstler is benoemd.

„Loop naar ..... Friedrichsruhe," zegt ge geërgerd, en gaat, den artist ontvluchtend, het dagelijksch restaurant binnen, om uw *Mittagessen* te verorberen.

„Ach," zucht de waard, 't is toch gelukkig als men den zoon van zijn vader is!"

„Hoe dat?"

„Wel, de nieuwe gouverneur van Oost-Pruisen is Wilhelm, de zoon van onzen grooten Bismarck."

Ge besluit vandaag niet te dineeren. Gij wilt vandaag dien naam niet meer hooren — hoe groot vereerder ge ook van den grijzen kanselier als karakter zijt, — en ge gaat weer naar huis. Ge sluit u op in uwe kamer; daar ligt op tafel de laatste uitgave, door uw boekhandelaar toegezonden. Gelukkig, ge kunt een uurtje rustig lezen, ge neemt het werk op en leest den titel......

Bismarck Illustrirte vierteljährliche Rundschau für Deutsche Geschichte Kunst und Leben...." Is de geheele wereld dan bebismarckt? Medelijden, medelijden voor een onschuldigen Hollander, die waarachtig de duitsche politiek niet uitgevonden heeft!

LOS DOS ZAPATEROS

He aquí la razon por la cual perdi una vez una expedicion que habia deseado, mucho. Lo tenia ya todo arreglado y habiamos de salir por el tren al dia siguiente, por la mañana; solo faltaba un encargo por hacer, y éste era ir á casa del zapatero por mis botas nuevas, que me habia prometido tener listas, sin falta, aquella tarde á la cinco. Acudí presuroso á su tienda á buena hora, y ¡válgame Dios! ni estaban listas ni cosa que se le pareciese. Se hallaban sobre un banquillo á medio acabar, y el zapatero estaba enermo y rabiando de dolor, en el cuarto interior donde vivia. Tres dias, hacia qué se hallaba en aquel estado, Le fermoneé por que no me habia mandado recado alguno, y me dijo que no habia tenido á nadie á quien mandar etc., Era ya muy tarde para comprar botas en otra parte, y disgustado y de mal humor — abandoné mi viaje. Estaba yo loco de rabia, aunque la la mayor parte de las veces ese enfado es una locura. Porque el pobre hombre se hallaba atacado de una enfermedad que es comun á todos, y muy especialmente á aquellos que ejercen una ocupacion sedentaria.

Véase otro ejemplo. En una carta fechada en Herrera de Pisuerga, Provincia de Palencia, en 22 de Agosto de 1893, dicen: "Habia venido sufriendo de una enfermedad de estómago, por espacio de tres años; tenias mal malas digestiones, arrojaba con frecuencia, y casi siempre me veia molestado por los ataques de bilis. Durante el curso de mi enfermedad habia tenido tres graves ataques de cólico, y habia sufrido siempre de irritacion de estómago. Ni aun las verduras, ni la leche, me sentaban bien, y hasta tuve que suspender el vino. Me volví taciturno, perdí toda mi fuerza, y abandoné toda esperanza de curación. Estaba ya cansado de tomar purgas y bicarbonato de soda.

"Acónsejáronme, finalmente, que probase el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, y me fuí al boticario Sr. Macho, que tambien me lo recomandó. Tomé, en un principio, el Jarabe con poca, ó ninguna fé; pero como experimenté rápido alívio, recobré la esperanza y me sentí mas animado. Cesaron los vómitos, asi como los dolores, y muy pronto me ví en disposicion de digerir toda clase de alimentos; no mucho despues volví á tomar vino, y me restituí á mi vida ordinaria: y ahora le participo á V. con la mayor satisfaccion que tengo restablebo á V. con el mayor placer esta carta para asegurarle de mi gratitud, y le autorizo á que la publique, si V. lo cree conveniente. De V., S. S. (Firmado), Francisco Villasana."

Añadiremos que el Sr. Villasana es maestro zapatero de profesion. y que aunque el no habla de la pérdida de tiempo que le causó su enfermedad, podemos nosotros imaginar cual fuera esta, bien facilmente. Como hemos manifestado ya, todas las ocupaciones sedentarias tienen una tendencia especial á producir la enfermedad de que él sufrió—indigestion y dispepsia. La posicion encogida en que el zapatero habitualmente trabaja, la falta de ejercicio general, y la monotonía de su vida, todo conduce á producir la torpeza de los órganos digestivos. Él higado, asi inactivo, permite entonces la permanencia de la bilis en la sangre, causando el estado bilioso, el cólico, y el envenenamiento total del sistema y obrando con mortal poder sobre el cerebro y los nervios. Y no hay nna enfermedad tan peligrosa como ésta por la razon de que casi todas las demás son resultados y sintomas de ella.

Por ella pierde el cuerpo su fuerza (puesto que no puede recibir alimento), y las purgas no producen el efecto apetecido, porque no hacen más que remover de los intestinos algunas de las sustancias pasadas, sin comunicar al estómago la menor facultad de digerir los alimentos. Pero el Jarabe Curativo de la Madre Seigel obra sobre la enfermedad misma, purificando la sangre coagulada y perezosa, abriendo los poros de la piel, haciendo funcionar los riñones y las glándulas gastrales, y librando al cuerpo de su peso de mortales gérmenes, y de ácidos.

La inmensa mayoría de nosotros trabajamos para ganarnos el pan de cada día, y clualquier cosa, que nos impida esto es un enemigo mortal nuestro y de todos aquellos que dependan de nosotros; así como todo aquel que nos conserve en salud y en aptitud para trabajar, es nuestro mejor amigo. No necesitamos decir á quien considera ahora el Sr. Villasana su mejor amigo; él nos lo dijo, y todos aquellos que lean ésta su corta narracion sabrán á donde volver los ojos para el remedio, en semejantes circunstancias.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1895.	Caracas		Venezuela		Philadelphia		Caracas		Venezuela		Philadelphia	
Vertrekt van NEW YORK....	April	4	April	13	April	24	Mei	4	Mei	15	Mei	25
Komt aan te CURAÇAO	„	10	„	19	„	30	„	10	„	21	„	31
Vertrekt van „	„	11	„	20	Mei	1	„	11	„	22	Juni	1
Komt aan te PTO. CABELLO	„	12	„	21	„	2	„	12	„	23	„	2
Vertrekt van „	„	13	„	22	„	3	„	13	„	24	„	3
Komt aan te LA GUAYRA..	„	14	„	23	„	4	„	14	„	25	„	4
Vertrekt van „ ..	„	17	„	27	„	7	„	17	„	28	„	7
Komt aan te PTO. CABELLO	„	18	„	28	„	8	„	18	„	29	„	8
Vertrekt van „	„	18	„	29	„	8	„	18	„	29	„	8
Komt aan te CURAÇAO	„	19	„	30	„	9	„	19	„	30	„	9
Vertrekt van „	„	19	Mei	1	„	10	„	21	„	31	„	10
doet LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	20	„	2	„	11	„	22	Juni	1	„	11
Komt aan te NEW-YORK...	„	26	„	8	„	17	„	28	„	7	„	17

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van CURAÇAO....	April	20	Mei	1	Mei	11	Mei	22	Juni	1	Juni	11
Komt aan te MARACAIBO....	„	21	„	2	„	12	„	23	„	2	„	12
Vertrekt van "	„	27	„	7	„	18	„	28	„	7	„	16
Komt aan te CURAÇAO......	„	28	„	8	„	19	„	29	„	8	„	17

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouw en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

Imprenta de la Libreria de A. BETHENCOURT é Hijos, Curaçao.